

R E G É L Ő.

PESTEN Vasárnap Június 16^{kán} 1833.

Megjelen társával együtt hetenkint kétszer Vasárnap és Csütörtökön.
Évnegyedi díjja helyben 1 ft 36 kr boritéktalanul; postán 2 ft ezüstben.
Három évnegyedre helyben 4 ft 48 kr; postán 6 ft.

I. TÖRTÉNET ÉS ELBESZELLÉS.

Kénszerítés áldozatja.

Csudálatosan szövetkeznek az életvándornak fedett ösvényei; sokszor huzódni látszanak egymás mellett az okáért, hogy a' fáradságosan majd elért iránynál örökre szét ágasodjanak, 's ó hányszor találkoztatják öszve az utazókat az egybekúcsolt ösvények, honnan egymásnak rokon jobbokat nyujtván, a' viszonzlítás örökre számüzetik. — Boldog! ki ösvényét azokkal egybe csatolva járhatja, kiknek körük-diszéhez titkon vágyódva csapong szívének lángja. Annak itéljük a' békeszerző borostyánt, 's ezt hiven követendi bizodalmanak vonása, mig hamvvedrét a' csenddel szült hant nem fedi.

Ez a' szerencsés koczka nem fordult a' hős Kemény Ákosra; a' szép lény, mellynek lelkén függé az övé, nem leve része: 's éppen akkor, midőn a' föld kerekén legboldogabbnak tartá magát, hámulának fejére a' szerencsétlenség ellentállhatlan hullámai. — Vilm a' vala az a' szép, ki e' derék dalia szívét birta; ő vala az, kinek már gyermekkori utja előtt lebegett elhunyt szülőinek árnyéka. Az elhagyatott árván nem sokára egy dústalan rokon könyörült, 's mennyire tőle telt, jó nevelést adott az ugy-is nem roszra hajlandó serdülőnek: — szépsége erénnyel elegyülve (mert csak ez ad a' kellemnek hirt 's becsületet) napról napra nevedett; ez adott okot a' sok vidéki ifiak látogatásukra.

Történt egyszer, hogy gyámnokának (Vormund) várfalai alatt elmélkedve fel 's alá járkála; feléje illan ekkor Ákos sebesen vágatva, 's álmélkodva e' rózsa diszein megáll, és tüstént a' leányhoz ugrik meglepve e' tündérnek

elragadtató vonásaitól. Szemérmes tartozkodással egy ideig szikrázó szemeit a' varázs alakra függeszti, továbbra nevét kérdezi, végre belső ostromának ellent nem állhatván, hókezeit gyengéden ajkaival illeti. Erre a' szüz pirulva némán eltávozik, de ábrázatja mélyen bevésve marada Ákos szívében. „Ismét kell látnom őt,“ felkiálta Ákos, megjelelve magának a' helyet, hova imádottja bémene. Haza ügetésében, édes reményekkel elfoglalva, szüntelen Vilma diszei lebegtek szemei előtt; hijában igyekezett ábrándozásait korlátok közé szorítani, mert mindig megújult annak emlékezete, valahányszor őt elméjéből kivetni akará.

Nem volt neki szándéka tovább-is ismeretlenségben maradni, hanem mennél előbb szive vágyait kielégíteni törekedett. Hajnal hasadtára ismét lován terem, 's a' nyilázó szerelem szárnyain repül várából kedvese laka felé. Szorgosan nyomozá Vilma hollétét, t. i. a' megjelelt helyet, 's midőn reá akada, csoportosan be-'s kijáró embereket vesz észre, kik közül egyet, hogy a' dolog mivoltáról bizonyos legyen, megszólít, mit jelentene ezen sokaság, 's ki lenne a' vár birtokosa? „Uram! e' vár tulajdonosa Gondor, ki gyámleánya esküvését jövődjő férjével holnapra határozá, — volt a' felelet, — azért e' kíváncsi csoport sok szerencsét kíván neki tövises pályájára, 's ezt mind azért, mert a' leány testi 's lelki tulajdoni miatt kedveségben van a' népnél.“ — „Esküvés? — viszonzá rémületen, — esküvés? 's ki az a' szerencsés?“ — „Egy öreg, de dús nemes,“ mondá az ismeretlen. — „De szereti-e őt?“ — közben szólla Ákos. — „Eleinte türhette, — folytatá a' kérdeztetett, — hanem néhány napoktól fogva messze tüntek édes álmai, minden béke napjai búra nyilni látشانak 's össze köttetésétől már most átaljánosan semmit sem akar hallani; de a' durva gyámnok kénszeritendi őtet, mert gazdag vőt ohajt választani.“ — „S hol gyámnoka? — szóll Ákos hevesen. — Jámbor mutasdmeg tartozkodását!“ — „Jöjj, elvezetlek“ — viszonzá amaz. — A' vár kapujához érkezvén Ákos azonnal az örök elejébe terjeszti kívánságát, t. i. hogy Gondorral személyesen szóllni akarna, mi azonnal teljesítettik. — „Vitéz! — így szóllítam meg Ákos a' vár urát, belépvén a' csarnokba, — hozzád

jöttem, hogy boldog, vagy boldogtalan sorsom elhatározását halljam tőled! Mióta megpillantám Vilmát, nincs nyugtom, 's haboz dagadozó mellem, valahányszor reá gondolok; én őt szeretem, 's ha méltónak itélsz, fogadj fiadnak.“ — „Különös! — mormolá az öreg — van-e elég vagyoned?“

Ákos. Dús nem vagyok, mindazáltal annyim van, hogy egy nőt eltarthassak.

Gondor. Ha csak úgy fiú! tedd félre azon gondolatot, hogy Vilma szívét tulajdonodnak mondhasd; de ha megkettőzteted azon ajándékot, mellyet az elfogadott vőlegény hozand, tudniillik két marka aranyt, tied legyen Vilma!

Ezen fukar válaszra elszomorodik Ákos, elfordul, és sietve elhagyja a' teremet. Búval telve 's kétségekkel rohant-ki a' kapun, 's mint valamelly dühösködő tigris, melly kénszerítettik elhagyni már körmei közt tartott kövér ragdmányát, bel-érezményeivel viaskodva majd csak nem túlságig ragadtatván átkozta létét 's a' kemény szívű öreget, kit hatalmasan megboszúlni feltett szándéka vala. Örülten egy a' Duna partján volt naszádba (hajócska) ült, 's a' játszi habok kényöknek átengedi magát. Szegény Vilma! hasonlóan rettenetes álladalomban lelé magát. Az ifiúnak deli termete nagyon szívére hatott; szüntelen csak az lebege előtte 's róla ébren-is álmodozott; de milly csudálatos! olly személyhez varázs erővel vonzódni, kit nem ismer, 's talán soha többé nem látand. Ború fedte Vilma homlokát mindannyiszor, valahányszor eszébe ötlött azon boldogtalansága, melly reá a' megutált öszvekelésből bizonyosan háruland.

Nem hasonló-e ezen Vilma berzenkedése azon ártatlan bárányéhoz, kinek az öldöklő kés hegye alatt vérzenie kell? — Ugyan azon perczenetben, midőn Ákos csak nem kétségbe esett, hurczoltaték a' szerencsétlen szüz kinzójának karjai közé. Ákos keserűség özönébe merülve egy a' Dunán levő szigethez vergődik, éppen midőn a' nap lealkonyodnék, hol sűrűen benőtt erdő setétedett a' sompolygónak szemei előtt. Ide szállt naszádját vissza taszítván a' habok lánczai közé, koránt sem eszmélkedék jövődő végzéséről; mert ugyan mitől-is félhet az, kinek legforróbb kívánsága

a' halál? Átcsertet tehát a' bokrokon, 's ekkor az idő vas fogai által megroncsolt kolostort pillant-meg, 's nem akarla-is borzadás járja által még sokat szenvedendő testét; felhág annak ormára, honnan a' jóltevő hold világánál körültekinti ezen borzasztó vidéket, mire előbbi nyomorúságának ötletei ismét betöltvén szívét fenhangon így sohajtozott: „Szent természet! szedd össze bár valamennyi rémitő alakodat; de a' szeretet's kétségbe esés árjainak mégis kéntelenittétel engedni!“

Elgyengülve lelke gyötrelmétől lefekszik, 's nem sokára véget vet mára fájdalmainak az álom, mellyből szürkületkor felocsódván jobb karját gyilok-szurás által megsebesítve érzé. Mohon felkap 's kardot ránt mérgesen hadarázván maga körül; egy erőszakos vágás füttyülve, de szerencséjére el nem érve köszönté őt; erre egy hatalmas párvialdal támadt. Ákos ellenje szitkozódva földre zuhan, ez alatt a' rom (Ruine) egyik szegletéből fekete, tűzethányó alakok léptenek elő nagy morajjal. E' különös jelenés 's a' sebéből szüntelen patakozó vér minden erejétől megfosztja az ifiút 's életnélkül földre rogy. Eszméletéhez térvén egy setét barlangban lelé magát, mellyet továbbá allagnak (kripta) ismert, de bilincsekkel terhelt kezét már most nem-is emelheté.

Ezen eset teljesítette kétségbe esését ön maga ellen-is dühösködvén, úgy hogy láncza csertetése ezer meg ezer viszhangot adna e' világtalan boltozatban. Végére börtönének ajtaja benyilik 's egészen vértezett (pancélozott) férjfiak lépnek hozzá; kezökben égő szövetnekek. „Kövess minket!“ kiáltának ezen rettenetes alakok. Ákosnak minden ellenmondás nélkül engedelmeskednie kellett. Egy világosabb boltozatba hurczoltatott most, hol temérdek sokaságú emberekre talált, kik tele torokkal mindannyi kinzó halált kívántak neki. — „Meg kell halnod, — dörgé a' sokaság, — lakolj most megölt vezérünkért!“ 's már száz kard csörgött szegény fogoly feje felett, midőn a' zsványok egyike: „Meg álljatok barátim! — felkiált — mit-is használhat nekünk ez ember halála? Szobori meghalt, 's lelkét ezen áldozat vissza nem idézné testébe.“ „Legyen így! tehát ne vesszen-el, mert karja 's kardja nagy hasznunkra lehet.“ *(Végzet következik)*

II. NÉPISMERTETÉS.

Mexikói asszonyok.

Amerikában a' mexikói asszonyok átaljában alacson termetűek; azonban az ő kellemes testállásuk, szép lábok, 's gyönyörű hajok szembetűnő. Járásuk könnyű 's bájos, kivált spanyol öltözetben, mellyet délelőtt szoktak viselni. Szép foguk ritkán van; mert a' czukorcsemegékkel gyakorta élés őket, valamint a' spanyol szépeket, korán megfosztja a' szájnak ezen becses diszétől. Arczaik színén az unodalmas viaszfehérség lebeg; szorgosan őrzik magokat a' nap vagy csipős levegő elől. Testök tisztán tartására szinte csak egyedül a' fürdőt használják, mivel vallásbeli szertartásaik tiltják őket egyéb válogatottabb 's többszörös gondoskodástól ezen tekintetre nézve. A' fűzőváll (Schnürbrust) még csak most kezd náluk divatozni; hihetően ezen francia találmány egészségöknek nem sok nyereséget hozand, noha testi kecsseiket nevelendi.

A' mexikói Szépek neveltetése nem arra czéloz, hogy őket dolgos és derék házi asszonyokká idomítsa. Azon kevés tőmunkák, mellyekkel foglalatoskodni láttatnak, csupán időtöltésül szolgálnak nekik. Legcsekélyebb munkára, mellyet végeznek, több idő kell nekik, mint nálunk a' legnagyobb házi dologgal foglalatoskodó asszonyoknak. A' miveltebb rendűek nevelése olvasás és íráson kívül francia nyelv és muzsika tanulására terjed. A' tánczra valódi szenvedéllyel adják magokat, 's nem ritkán ezen művészetet nagy tökéleteségig tanulják-meg. A' mexikói csinosabb társaságokban nagy számú tánczosnékra akadhatni, kik a' párisi köz dalszínészi tánczosnékat könnyű szerrel homályba borithatnák. A' mexikói fehér nép azonban nem sok időt veszteget ama foglalatosságokra, mellyekre máshol az asszonyoknak magokat szánniok kell. Ott a' házi gazdaság vitele kirekesztőleg a' nagyanyák, 's nagynénék dolga. A' kalmár felesége soha se mutatja magát férje boltjában vagy raktárában (magazin), és a' házi dolgokba soha sem avatkozik. Erre neki időt nem engednek az ön személye felől gondoskodás, pipere, ajtatoskodás, látogatások, sétalások, vásárlások, társaságok, és szerelmes kalandjaik. A' mexikói dáma naponkint sz. misére jár; az ezen alka-

lomra szokás által törvényesített ruházatjok, melyet délig viselnek, áll fekete selyem felső köntösből, kicsiny nyakendőből, mely többnyire veres, és a' mantillá-ból (köpönyeg), mely öltözeteknek legdrágább része; mert valamint nálunk a' főbb rendű asszonyságra csekélyebb vagy becsesebb értékű schawl-járól lehet ismerni, úgy Mexikóban a' mantilla olcsóbb vagy drágább szövetéről. Az ottani asszonyoknak már természettől szépen alkotott lábaikat különös bájjal fedik a' fehér vagy testszínű selyem harisnyák, és takaros atlaszczipők. Ugyan azon lábbelit ritkán használják kétszer. Fekete hajokat tekenősbéka héjból készült fésűvel készakarva jó magosra tűzik-fel, hogy alacsony termeteket valamivel emelhessék. Hajokra különös gondot fordítanak; fejüket szappany-vizzel gyakran mossák, mi által azt szükséges tisztaságban tartják. Ha ez megtörtént, pokróczra fekszenek, 's hajokat szét teregetik, hogy megszáradjon, 's ekkor a' komornának (camarera) folytatni kell fejök tisztogatását, mivel igen szeretik, ha valaki fejöken kaparázzgat. — A' napnak másik fele ismét uj öltözkedést (toilette-t) kíván, 's ekkor franczia divatokra kerül a' sor. Azonban a' párisi szövetek és ruhaformák nem küldhetik egyszersmind Mexikóba azon jó izlést, mely a' párisi Szépeket annyira megkülönbözteti. *(Kölyt. köv.)*

III. JELES MONDÁS.

Tiszta szerelem nemesíti és jobbitja a' szívet 's lelket; de szerelmünk tárgya méltó legyen reánk, erkölcse nemes, 's híre szeplőtelen.

Ebersberg.

IV. K Ö L T É S Z E T.

M i n n a.

„A' szép tavasz int örömökre megint,
Vidulva köszönti ezer lét,
Csak bús kebelembe virulni kevély,
Felleg fedi égi derültét:“
Igy hallja zokogni a' szép kikelet
Minnát deli kedvese sirja felett.

„Mért rejted o hant tavaszomnak egét,
Irigyled-e Endre szerelmét?
Hát nyisd-fel öled nyugalomra, 's temesd
Mélyedbe az árva keservét.“
A' lyánka busul, de nem érez a' hant,
Sok jajjira Endre sem ébred alant.

Majd csendbe merül, 's az egekre tekint,
 Némulni sohajtja siralmát,
 Megmeg leborúl, sűrű könnyeivel
 Áztatja serelmese halmát.
 Ó lyánka hijába zajog kebeled,
 Zordon teled Endre nem érzi veled.
 Egy rózsza-bokor virul Endre porán
 Gyengéd nefejejske sereggel,
 'S a' rózsza-bokor megül ifju vitéz
 Lép Minna felé deli kegygel:
 „Ó lyánka, vidúlj az örömnök ölén,
 Némitni keserveidet jövök én.“
 A' lyánka felébred — a' lyánka figyel,
 'S búját a' vitézbe' felejtí,
 Mig a' kiderült jelen égi színét
 Ujjonnan a' mult köde rejti:
 „Ó hősfi, vidúlni nem ért kebelem,
 Nyugalmomat én csak a' sirba lelem.“
 Éden mosolyog deli Minna felől,
 Uj nap süt egén a' vitéznek,
 Érzelmi hevét szíve tiszta szaván
 Megvallja könyörgve a' szűznek:
 „Szép lyánka, keserved a' multba nem ér,
 Örvendj a' jövőnek, e' szebbet ígér.“
 Báj-kegy lebeg arczain, édes öröm
 Sugárzik az ifju szeméből;
 Elcsendül a' bánat, a' lyánka pirul,
 'S sohajt mosolyogva szívéből;
 „Szép hősfi, hazádban a' csend virul-e,
 Szebben ragyog a' szerelemnek ege?“
 „Jer, jer kebelemre, 's hazámba velem,
 Hú kar visz a' béke körébe,
 Hagyd lyánka örökre e' puszta helyet,
 Szebb hon fogad ottan ölébe.“
 A' hősfi rebeg — deli Minna pirul,
 'S külföldi vitéze szívére borul.
 „Gyász sirhalom! egykori álmim egét
 Hát fedd-el örökre előlem,
 'S e' bús nefejejske ha uj tavasz int,
 Virulva kesergje szerelmem.“ —
 Már lankad a' nap — 's mire ujra derül,
 Honjába' vitéznek a' lyánka örül.

P a c z. k J ó z s. f.

V. Különféle.

Háromféle viz a világnak három részéből. 1801-ben Egyiptusban Sir Ralph Abercrombie vezérlése alatt egy expeditio szállott-meg, mellyel Indiából jött angoly katona-osztály-is egyesült. Az angoly országi hajók vizbeli takarmányukat a The m s e folyamából, az Indiaiak a Ganges vizéből hozzák. Némelly angoly tisztekből álló társaság e két nevezetes folyók vizéhez a nem kevesbé nevezetes Nilus ét elegyíté még, 's abból magának punschot készítvén azt a nagy pyramis csucsán itta-meg.

VI. NEVETTETŐ PILULÁK.

A' fatalis Passio. Egy ügyésznek a ház szükudvarára me-nő dolgozó szobája általellenében lakott egy szabó, ki ablakjában olly sok madarakat tartott, hogy azoknak nagy zsibaja végett nem dolgozhatván az ügyész kéntelenítették inasát a' szabóhoz küldeni 's meg kéretni, hogy legalább fürjeit, mellyek legjobban lármáznak, az ablakból takarítsa-ki. — De a' szabó azt felelé, hogy ő a' madarakat passióból tartja, 's azért semmi köze ahoz, tetszik e' vagy se az ügyész urnak. Ezen az ügyész megboszonkodván más nap egy kecskét vön, 's azt egy nagy kalitkában ablakjába akasztja. A' szegény állat a' naptól és éhségtől kinzatva olly tatáros mekegést tett, hogy a' szabó mester uram kéntelenítették személyesen megkérni az ügyész urat, hogy a' fatalis passiót adná-fel, igérvén örömet, hogy minden madarait eltakarítandja. E. Emil.

„Mi az a' Democritusicsepp“ kérdé N. birtokosa okuláros szemét a' hazai tudósításokhoz mellékelt hirdetésből felvetvén, 's kérdőleg tekintett mellette pipázgató öccsére. „Tudom én? — viszonzá emez, 's fontosan eregeté tajtékipájából a' bodorfüstöt. — megint valami kórságos új szó lehet; mert eddig a' becsületes ember illyes miket igaz i magyar szóval Anekdoták nak nevezett.“ — „Éngem ugyse — kiálta közben a' pajzán feltalálású falu notáriusa — Analogia lesz az ebugatta, 's bizonyosan valami Democratiában termett bort példáznak vele, mellynek cseppjeitől az ember jó kedvet kap.“ Muki.

Komolyrejtvény (Aenigma)

Feje 's lába egybe véve
Ezer egyet számíthat:
Az egész egy kedves neve
Több sziveket hódíthat:
Szája anyyi csókra hajol,
Mennyit feje 's lába számol.
Tisztelt személy az egész,
Kit számtalan dísz tetéz.

Ruchietl Miklós.

Előbbi rejtvény: Sziv.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiaroz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi urak utszája 612.
